

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.6.2018.
COM(2018) 460 final

ANNEXES 1 to 7

PRILOZI

Prijedlogu

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

PRILOG I.
POPIS ZEMALJA I PODRUČJA U PODRUČJU SUSJEDSTVA

Alžir
Armenija
Azerbajdžan
Bjelarus
Egipat
Gruzija
Izrael
Jordan
Libanon
Libija
Republika Moldova
Maroko
okupirano palestinsko područje
Sirija
Tunis
Ukrajina

Potporna Unije u ovom području može se iskoristiti i kako bi se Ruskoj Federaciji omogućilo sudjelovanje u programima prekogranične suradnje i drugim relevantnim programima koji obuhvaćaju više zemalja.

PRILOG II.
PODRUČJA SURADNJE ZA GEOGRAFSKE PROGRAME

A. *Za sve geografske regije*

LJUDI

1. Dobro upravljanje, demokracija, vladavina prava i ljudska prava

- (a) Jačanje demokracije i demokratskih procesa, upravljanja i nadzora, uključujući transparentne i vjerodostojne izborne postupke;
- (b) veća zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- (c) promicanje borbe protiv diskriminacije u svim oblicima i promicanje načela ravnopravnosti, posebice rodne ravnopravnosti i prava osoba koje pripadaju manjinama;
- (d) podupiranje uspješnog civilnog društva i njegove uloge u procesima reformi i demokratskih promjena te promicanje izgradnje okružja koje civilno društvo i građane potiče da sudjeluju u donošenju političkih odluka;
- (e) poboljšanje pluralizma, neovisnosti i profesionalnosti slobodnih i neovisnih medija;
- (f) jačanje otpornosti država, društava, zajednica i pojedinaca na političke, ekonomske, ekološke, demografske i socijalne pritiske i poremećaje te poremećaje povezane s hranom;
- (g) jačanje razvoja demokratskih javnih institucija na nacionalnoj i podnacionalnoj razini, uključujući neovisan, djelotvoran, učinkovit i odgovoran pravni sustav, promicanje vladavine prava i pristup pravosuđu za sve;
- (h) podupiranje procesa reforme javne uprave, među ostalim pristupima e-uprave namijenjene građanima, jačanje pravnih okvira i institucijskog ustroja, nacionalnih statističkih sustava, kapaciteta, dobrog upravljanja javnim financijama i doprinos borbi protiv korupcije;
- (i) promicanje uključivih, uravnoteženih i integriranih prostornih i urbanih politika jačanjem javnih institucija i tijela na nacionalnoj i podnacionalnoj razini te podupiranje učinkovite decentralizacije i preustroja države;
- (j) povećanje transparentnosti i odgovornosti javnih institucija, jačanje javne nabave i upravljanja javnim financijama, razvijanje e-uprave i pospješivanje pružanja usluga;
- (k) podupiranje održivog, odgovornog i transparentnog upravljanja u sektorima nadležnima za prirodne resurse i s tim povezanih prihoda, kao i reformi kojima se osiguravaju pravedne i održive porezne politike.

2. Iskorjenjivanje siromaštva, borba protiv nejednakosti i ljudski razvoj

- (a) Iskorjenjivanje siromaštva u svim dimenzijama, borba protiv diskriminacije i nejednakosti, pristup u kojem se nikoga ne zapostavlja;
- (b) dodatan rad na donošenju politika i odgovarajuća ulaganja da bi se promicala prava žena i mladih i olakšao njihov angažman u društvenom, građanskom i gospodarskom

životu te da bi se osigurao njihov cjelovit doprinos uključivom rastu i održivom razvoju;

- (c) promicanje zaštite i ispunjenja prava žena i djevojaka, uključujući ekonomska, radna i socijalna prava te spolno i reproduktivno zdravlje i s njim povezana prava, sprječavanje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja u svim oblicima;
- (d) pridavanje posebne pozornosti osobama u nepovoljnom položaju, ranjivim i marginaliziranim osobama, među ostalim djeci, starijima, osobama s invaliditetom, LGBTI osobama i autohtonim narodima. To podrazumijeva i da se skrb za djecu sve manje osigurava kroz ustanove, a više kroz zajednicu;
- (e) promicanje integriranog pristupa podupiranju zajednica, posebice najsiromašnijih, poboljšavanjem pristupa osnovnim uslugama i ispunjavanjem osnovnih potreba;
- (f) podupiranje sigurnog i poticajnog okruženja za djecu radi njihova zdravlja i kako bi ostvarila svoj puni potencijal;
- (g) podupiranje univerzalnog pristupa dostatnoj, cjenovno pristupačnoj, sigurnoj i hranjivoj hrani, posebice najranjivijim osobama, te jačanje sigurnosti opskrbe hranom i poboljšanje ishrane, osobito u zemljama suočenima s dugotrajnim krizama ili krizama koje se ponavljaju;
- (h) podupiranje univerzalnog pristupa dovoljnoj količini sigurne vode za piće, sanitarnim objektima i higijeni te održivog i integriranog upravljanja vodom;
- (i) ostvarenje univerzalnog zdravstvenog osiguranja, s ravnopravnim pristupom kvalitetnim i cjenovno pristupačnim zdravstvenim uslugama, uključujući podupiranje izgradnje snažnih, kvalitetnih i otpornih sustava zdravstvene skrbi, jačanjem kapaciteta za rano upozoravanje, smanjenje rizika, upravljanje njime i za oporavak;
- (j) podupiranje univerzalne i ravnopravne socijalne zaštite i jačanje mreža socijalne zaštite kako bi se zajamčio osnovni dohodak, spriječilo krajnje siromaštvo i izgradila otpornost;
- (k) promicanje uključivog održivog urbanog razvoja radi uklanjanja neravnopravnosti u urbanim područjima, s naglaskom na osobama kojima je pomoć najpotrebnija;
- (l) podupiranje lokalnih vlasti da se na gradskoj razini poboljša pružanje osnovnih usluga i omogući pravedan pristup hrani te pristup cjenovno pristupačnim i pristojnim mogućnostima stanovanja, kao i da se poboljša kvaliteta života, posebice osoba koje žive u ilegalnim naseljima i sirotinjskim četvrtima;
- (m) promicanje uključivog i kvalitetnog formalnog i neformalnog obrazovanja ravnopravno za sve na svim obrazovnim razinama, uključujući tehničko i stručno osposobljavanje, među ostalim u hitnim i kriznim situacijama te korištenjem digitalnih tehnologija za poboljšanje podučavanja i učenja;
- (n) podupiranje mjera za izgradnju kapaciteta te mobilnosti u svrhu učenja u partnerske zemlje, iz njih ili među njima, te suradnje i političkog dijaloga s institucijama, organizacijama i lokalnim provedbenim tijelima iz tih zemalja;
- (o) promicanje suradnje u područjima znanosti, tehnologije i istraživanja te promicanje otvorenih podataka i inovacija;
- (p) poboljšanje koordinacije svih relevantnih sudionika kako bi se pomoglo u prijelazu iz izvanrednog stanja u razvojnu fazu;

- (q) promicanje međukulturnog dijaloga i kulturne raznolikosti u svim njezinim oblicima te očuvanje i promicanje kulturne baštine, oslobađanje potencijala kreativne industrije za održiv društveni i gospodarski razvoj;
- (r) promicanje dostojanstva i otpornosti dugoročno prisilno raseljenih osoba i njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život zemalja domaćina i zajednica domaćina.

3. Migracije i mobilnost

- (a) Jačanje partnerstava u području migracija i mobilnosti na temelju integriranog i uravnoteženog pristupa kojim su obuhvaćeni svi aspekti migracija i uključujući pomoć u provedbi Unijinih bilateralnih i regionalnih sporazuma i dogovora, među ostalim partnerstava u području mobilnosti;
- (b) podupiranje održive reintegracije migranata;
- (c) rješavanje i ublažavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija i prisilnog raseljavanja;
- (d) rješavanje problema nezakonite migracije, suzbijanje trgovanja ljudima i krijumčarenja migranata, jačanje suradnje u području integriranog upravljanja granicama;
- (e) jačanje znanstvenih, tehničkih, ljudskih i institucionalnih kapaciteta za upravljanje migracijama;
- (f) podupiranje djelotvornih politika u području migracija koje se temelje na ljudskim pravima i uključuju programe zaštite;
- (g) promicanje uvjeta za olakšavanje zakonite migracije i mobilnosti kojom se dobro upravlja, kontakata među ljudima te maksimiziranje utjecaja migracija na razvoj;
- (h) jamčenje zaštite migranata i prisilno raseljenih osoba;
- (i) podupiranje rješenja temeljenih na razvoju za prisilno raseljene osobe i njihove zajednice domaćine;
- (j) podupiranje uključivanja dijaspore u zemljama podrijetla;
- (k) promicanje bržih, jeftinijih i sigurnijih novčanih transfera u zemljama primateljicama i zemljama pošiljateljicama, jačajući time njihov razvojni potencijal.

PLANET

4. Okoliš i klimatske promjene

- (a) Jačanje znanstvenih, tehničkih, ljudskih i institucionalnih kapaciteta za upravljanje klimatskim promjenama i okolišem, stavljanje tih pitanja u prvi plan i njihovo praćenje; jačanje regionalnog i nacionalnog upravljanja klimatskim promjenama;
- (b) pomaganje partnerima u izvršavanju njihovih obveza u području klimatskih promjena u skladu s Pariškim sporazumom, uključujući provedbu nacionalno utvrđenih doprinosa (NDC) i akcijskih planova ublažavanja i prilagodbe, iskorištavanje sinergija između prilagodbe i ublažavanja;
- (c) razvijanje i/ili jačanje održivog zelenog i plavog rasta u svim gospodarskim sektorima;

- (d) jačanje suradnje u području održivih izvora energije. Promicanje i jačanje suradnje u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivim izvorima energije;
- (e) poboljšanje lokalnih, nacionalnih, regionalnih i kontinentalnih multimodalnih prometnih mreža i usluga u cilju otvaranja dodatnih mogućnosti za nova radna mjesta i održiv gospodarski razvoj, vodeći računa o tome da razvoj bude otporan na klimatske promjene i ne izaziva prekomjerne emisije ugljika. Olakšavanje i veća liberalizacija prijevoza, poboljšanje održivosti, sigurnosti na cestama i otpornosti različitih oblika prometa;
- (f) poticanje uključivanja lokalnih zajednica u odgovore na klimatske promjene, očuvanje ekosustava i upravljanje prirodnim resursima. Promicanje održivog urbanog razvoja i otpornosti u urbanim područjima;
- (g) promicanje očuvanja prirodnih resursa i zdravih ekosustava, održivog upravljanja i korištenja njima, sprječavanje gubitka biološke raznolikosti i zaštita divljih vrsta;
- (h) promicanje integriranog i održivog upravljanja vodnim resursima i s njima povezane prekogranične suradnje;
- (i) promicanje očuvanja i povećanja zaliha ugljika održivim upravljanjem zemljištem, prenamjenom zemljišta i šumama te borba protiv uništavanja okoliša, dezertifikacije i degradacije tla;
- (j) ograničavanje krčenja šuma i promicanje provedbe zakonodavstva, upravljanja i trgovine u području šuma (FLEGT), suzbijanje nezakonite sječe i trgovine nezakonito posječenim drvom i od njega dobivenim proizvodima;
- (k) podupiranje upravljanja oceanima, uključujući očuvanje, zaštitu i obnovu obalnih i morskih područja u svim oblicima, među ostalim ekosustava, borbu protiv morskog otpada, protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog (NNN) ribolova te zaštitu morske biološke raznolikosti;
- (l) jačanje regionalnih kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa (DRR) i otpornosti na njih, u sinergiji s politikama i mjerama prilagodbe na klimatske promjene;
- (m) promicanje učinkovitog iskorištavanja resursa i održive potrošnje i proizvodnje, uključujući rješavanje problema onečišćenja te dobro upravljanje kemikalijama i gospodarenje otpadom;
- (n) podupiranje rada na poboljšavanju održive gospodarske diversifikacije, konkurentnosti i trgovine, razvoju privatnog sektora s osobitim naglaskom na niskougljičnom zelenom rastu otpornom na klimatske promjene, razvoju mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća i zadruga, iskorištavajući prednosti postojećih trgovinskih sporazuma s EU-om.

BLAGOSTANJE

5. Uključiv i održiv gospodarski rast i pristojni uvjeti zaposlenja

- (a) Podupiranje poduzetništva, pristojnih uvjeta zaposlenja i zapošljivosti putem razvoja vještina i kompetencija, uključujući kroz obrazovanje, poboljšanje radnih normi i radnih uvjeta te stvaranje novih prilika, osobito mladima;
- (b) podupiranje nacionalnih razvojnih putova kojima se postižu najveći socijalni učinci i promicanje progresivnog oporezivanja i politike redistribucije javnih sredstava;

- (c) poboljšanje poslovne i ulagačke klime, stvaranje poticajnog regulatornog okruženja za gospodarski razvoj te podupiranje poduzeća, posebice MSP-ova, da prošire poslovanje i otvaraju radna mjesta;
- (d) jačanje socijalne održivosti i održivosti okoliša, društveno odgovornog poslovanja i odgovornog poslovnog ponašanja u cjelokupnim vrijednosnim lancima;
- (e) povećanje djelotvornosti potrošnje javnih sredstava i promicanje njihova strateškijeg korištenja, među ostalim instrumentima za mješovito financiranje kako bi se privukla dodatna javna i privatna ulaganja;
- (f) povećanje potencijala gradova kao čvorišta održivog i uključivog rasta i inovacija;
- (g) promicanje unutarnje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije, učvršćivanje veza urbanih i ruralnih područja i olakšavanje razvoja sektora turizma kao poluge za održivi razvoj;
- (h) jačanje i diversifikacija poljoprivrednih i prehrambenih vrijednosnih lanaca, promicanje diversifikacije gospodarstva, stvaranje dodane vrijednosti, regionalna integracija, konkurentnost i trgovina te jačanje održivih niskougljičnih inovacija otpornih na klimatske promjene;
- (i) podupiranje održivog upravljanja ribarstvom i održive akvakulture;
- (j) podupiranje univerzalnog pristupa održivoj energiji, promicanje niskougljičnog i resursno učinkovitog kružnog gospodarstva otpornog na klimatske promjene u skladu s Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama;
- (k) promicanje pametne, održive, uključive i sigurne mobilnosti te poboljšanje prometne povezanosti s Unijom;
- (l) promicanje cjenovno pristupačne, uključive i pouzdane digitalne povezivosti i jačanje digitalnog gospodarstva;
- (m) razvijanje i jačanje tržišta i sektora u smjeru uključivog i održivog rasta;
- (n) podupiranje programa regionalne integracije i optimalnih trgovinskih politika te podupiranje konsolidacije i provedbe trgovinskih sporazuma između EU-a i njegovih partnera;
- (o) promicanje suradnje u područjima znanosti, tehnologije i istraživanja te promicanje otvorenih podataka i inovacija;
- (p) promicanje međukulturnog dijaloga i kulturne raznolikosti u svim oblicima te očuvanje i promicanje kulturne baštine;
- (q) jačanje položaja žena kako bi imale veću ulogu u gospodarstvu i odlučivanju;
- (r) poboljšanje pristupa pristojnim radnim mjestima i stvaranje uključivijih i funkcionalnih tržišta rada i politika zapošljavanja, a u cilju omogućivanja dostojanstvenog rada svima, posebice mladima;
- (s) promicanje pravednog, održivog i neometanog pristupa ekstraktivnim sektorima.

MIR

6. Sigurnost, stabilnost i mir

- (a) Pridonošenje miru i stabilnosti jačanjem otpornosti država, društava, zajednica i pojedinaca na političke, ekonomske, ekološke, demografske i socijalne pritiske i poremećaje;
- (b) rad na sprječavanju sukoba, ranom upozoravanju i izgradnji mira putem posredovanja, upravljanja krizama i promicanjem stabilizacije;
- (c) podupiranje reforme sigurnosnog sektora kako bi se postupno pojedincima i državi pružale djelotvornije i odgovornije sigurnosne usluge i kako bi se tako poticao održivi razvoj;
- (d) podupiranje izgradnje kapaciteta vojnih aktera kao potpora sigurnosti i razvoju (CBSD);
- (e) podupiranje regionalnih i međunarodnih inicijativa koje pridonose sigurnosti, stabilnosti i miru;
- (f) sprječavanje i suzbijanje radikalizacije koja uzrokuje nasilni ekstremizam i terorizam;
- (g) borba protiv svih oblika nasilja, korupcije, organiziranog kriminala i pranja novca;
- (h) promicanje prekogranične suradnje u održivom upravljanju zajedničkim prirodnim resursima;
- (i) suradnja s trećim zemljama u području mirnodopske uporabe nuklearne energije, konkretno izgradnjom kapaciteta i razvojem infrastrukture u trećim zemljama u područjima zdravstva, poljoprivrede i sigurne opskrbe hranom; kao i podupiranje socijalnih mjera kojima se ublažavaju posljedice koje bi na najranjivije stanovništvo imao bilo kakav radiološki incident, a kojima je cilj poboljšati njihove životne uvjete; promicanje upravljanja znanjem, osposobljavanja i obrazovanja u nuklearnim i povezanim područjima;
- (j) povećanje sigurnosti u pomorstvu kako bi oceani bili sigurni i čisti i kako bi se njima održivo upravljalo;
- (k) podupiranje izgradnje kapaciteta u području kibersigurnosti, otpornih digitalnih mreža, zaštite podataka i privatnosti.

PARTNERSTVO

7. Partnerstvo

- (a) Jačanje odgovornosti zemalja, partnerstva i dijaloga kako bi razvojna suradnja bila djelotvornija u svim dimenzijama (s posebnim osvrtom na posebne probleme s kojima se suočavaju najmanje razvijene zemlje i zemlje pogođene sukobima te na tranzicijske prepreke na koje nailaze naprednije zemlje u razvoju);
- (b) jačanje političkog, ekonomskog, socijalnog, ekološkog i kulturnog dijaloga Unije i trećih zemalja i regionalnih organizacija te podupiranje izvršenja bilateralnih i međunarodnih obveza;
- (c) poticanje dobrih susjedskih odnosa, regionalne integracije, veće povezanosti, suradnje i dijaloga;
- (d) promicanje poticajnog okruženja za organizacije civilnog društva, uključujući zaklade, njihova konkretnog i strukturiranog sudjelovanja u domaćim politikama i njihov kapacitet djelovanja kao nezavisnih dionika u razvoju i upravljanju; te jačanje novih načina uspostave partnerstava s organizacijama civilnog društva, promicanje

sadržajnog i strukturiranog dijaloga s Unijom i djelotvorno slijeđenje planova zemalja za suradnju EU-a s civilnim društvom;

- (e) suradnja s lokalnim vlastima i podupiranje njihove uloge kao oblikovatelja politika i donositelja odluka kako bi se potaknuo lokalni razvoj i unaprijedilo upravljanje;
- (f) djelotvornija suradnja s građanima u trećim zemljama, među ostalim posredovanjem ekonomske, kulturne i javne diplomacije;
- (g) suradnja s industrijskim i naprednijim zemljama u razvoju u provedbi Programa održivog razvoja do 2030. te u pogledu globalnih javnih dobara i izazova, uključujući u području suradnje jug-jug i trostrane suradnje;
- (h) poticanje regionalne integracije i suradnje na način usmjeren prema postizanju rezultata putem potpore regionalnoj integraciji i dijalogu.

B. *Specifično za susjedstvo*

- (a) Promicanje bolje političke suradnje;
- (b) promicanje provedbe sporazuma o pridruživanju ili drugih postojećih i budućih sporazuma te zajednički dogovorenih planova za pridruživanje, prioriteta partnerstava ili jednakovrijednih dokumenata;
- (c) promicanje jačeg partnerstva s društvima geografski smještenima između Unije i zemalja partnera, uključujući međuljudskim kontaktima;
- (d) jačanje regionalne suradnje, posebno u okviru Istočnog partnerstva, Unije za Mediteran i suradnje u cijelom europskom susjedstvu te prekogranične suradnje;
- (e) postizanje postupnog uključivanja u unutarnje tržište Unije i poboljšane sektorske i međusektorske suradnje, uključujući usklađivanjem zakonodavstava i regulatornom konvergencijom s normama Unije i drugim relevantnim međunarodnim normama, te poboljšani pristup tržištu, uključujući putem dubokih i sveobuhvatnih područja slobodne trgovine te povezane izgradnje institucija i ulaganja.

PRILOG III.
PODRUČJA INTERVENCIJE ZA TEMATSKE PROGRAME

1. PODRUČJA INTERVENCIJE ZA LJUDSKA PRAVA I DEMOKRACIJU

- Promicanje temeljnih vrijednosti demokracije, vladavine prava, univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava, poštovanja ljudskog dostojanstva, načela nediskriminacije, jednakosti i solidarnosti te poštovanje načela Povelje Ujedinjenih naroda i međunarodnog prava.
- Omogućivanje suradnje i partnerstava s civilnim društvom o pitanjima ljudskih prava i demokracije, uključujući u osjetljivim i hitnim situacijama. Na svim će se razinama razviti koherentna i sveobuhvatna strategija kako bi se ostvarili ciljevi u nastavku.
- Podupiranje ljudskih prava i temeljnih sloboda za sve, doprinošenje stvaranju društava u kojima prevladavaju participacija, nediskriminacija, tolerancija, pravda, odgovornost i solidarnost. Pratit će se poštuju li se ljudska prava i temeljne slobode, promicat će ih se i jačati u skladu s načelima univerzalnosti, nedjeljivosti i međuovisnosti ljudskih prava. Područje primjene programa uključuje građanska, politička, ekonomska, socijalna i kulturna prava. Uklanjat će se manjkovi u području ljudskih prava, a istodobno jačati civilno društvo te zaštititi branitelje ljudskih prava i osnažiti njihov položaj, vodeći računa o sve užem prostoru u kojem djeluju.
- Razvijanje, jačanje i zaštita demokracije, sveobuhvatno zahvaćajući sve aspekte demokratskog upravljanja, uključujući jačanjem demokratskog pluralizma, poticanjem sudjelovanja građana i podržavanjem vjerodostojnih, uključivih i transparentnih izbornih postupaka. Demokracija će se jačati davanjem potpore glavnim stupovima demokratskih sustava, što uključuje vladavinu prava, demokratske standarde i vrijednosti, neovisne medije, odgovorne i uključive institucije, među ostalim političke stranke i parlamente, a jačat će se i borbom protiv korupcije. Promatranje izbora neizostavno je u široj potpori demokratskim procesima. U tom će kontekstu EU-ovo promatranje izbora i dalje biti glavna komponenta programa, kao i daljnje postupanje u vezi s preporukama koje se iznesu nakon EU-ovih misija promatranja izbora.
- Promicanje djelotvornog multilateralizma i strateškog partnerstva, pomoć u jačanju kapaciteta međunarodnih, regionalnih i nacionalnih okvira u promicanju i zaštiti ljudskih prava, demokracije i vladavine prava. Strateška će se partnerstva ojačati, s posebnim naglaskom na Ured Visokog povjerenika za ljudska prava (OHCHR), Međunarodni kazneni sud (MKS) i relevantne regionalne nacionalne mehanizme za ljudska prava. Nadalje, iz programa će se promicati obrazovanje i istraživanje u području ljudskih prava i demokracije, uključujući kroz Globalni kampus za ljudska prava i demokraciju.

2. PODRUČJA INTERVENCIJE ZA ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA

1. Uključivo, participativno, osnaženo i neovisno okruženje civilnog društva u zemljama partnerima

- (a) Stvaranje poticajnog okruženja za sudjelovanje građana i djelovanje civilnog društva, uključujući putem zaklada;
- (b) jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva, uključujući putem zaklada, kako bi bili dionici u razvoju i upravljanju;
- (c) povećanje kapaciteta mreža, platforma i udruženja civilnog društva u zemljama partnerima.

2. Dijalog o razvojnoj politici među organizacijama civilnog društva i s njima

- (a) Promicanje drugih uključivih foruma više dionika, uključujući interakciju između građana, organizacija civilnog društva, lokalnih vlasti, država članica, zemalja partnera i drugih dionika ključnih za razvoj;
- (b) omogućivanje suradnje i razmjene iskustava među dionicima civilnog društva;
- (c) osiguranje sadržajnog i stalnog strukturiranog dijaloga i partnerstava s EU-om.

3. Svijest i znanje europskih građana o pitanjima razvoja i njihov angažman

- (a) Omogućivanje ljudima da se dodatno angažiraju;
- (b) mobiliziranje potpore javnosti u Uniji, zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatima usmjerene održivim i uključivim strategijama razvoja u zemljama partnerima.

3. PODRUČJA INTERVENCIJE ZA STABILNOST I MIR

1. Pomoć za sprječavanje sukoba, izgradnju mira i pripravnost za krizu

Unija će pružati tehničku i financijsku pomoć, među ostalim za mjere čiji je cilj izgradnja i jačanje kapaciteta partnera radi sprječavanja sukoba, izgradnje mira i zadovoljavanja potreba prije i poslije kriza, a pritom će blisko surađivati s Ujedinjenim narodima i drugim međunarodnim, regionalnim i podregionalnim organizacijama te državnim akterima i akterima civilnog društva u vezi s njihovim radom u poglavito sljedećim područjima, uključujući poseban naglasak na sudjelovanje žena:

- (a) rano upozoravanje i analiza rizika koja obuhvaća i faktor sukoba; mjere za jačanje povjerenja, mirenje, dijalog i pomirenje;
- (b) oporavak nakon sukoba i oporavak nakon katastrofa;
- (c) mjere za izgradnju mira i izgradnju države;
- (d) sprječavanje sukoba i odgovor na krize;
- (e) izgradnja kapaciteta za sigurnost i razvoj (CBSD).

2. Pomoć u odgovaranju na globalne i transregionalne prijetnje i prijetnje u nastajanju

Unija će pružati tehničku i financijsku pomoć kako bi podržala nastojanja svojih partnera i mjere Unije kojima se umanjuju globalne i transregionalne prijetnje te nadolazeće prijetnje, a naglasak će biti na sljedećim područjima:

- (a) prijetnje javnom poretku te sigurnosti pojedinaca zbog, među ostalim, terorizma, nasilnog ekstremizma, organiziranog kriminala, kiberkriminaliteta, hibridnih prijetnji, nezakonitog trgovanja ljudima i robom;
- (b) prijetnje javnim prostorima, ključnoj infrastrukturi, kibersigurnosti, javnom zdravlju ili ekološkoj stabilnosti, prijetnje pomorskoj sigurnosti, prijetnje koje proizlaze iz utjecaja klimatskih promjena;
- (c) ublažavanje rizika, bez obzira jesu li namjernog, nenamjernog ili prirodnog podrijetla, koji se odnose na kemijske, biološke, radiološke i nuklearne materijale ili agense te rizika povezanih s povezanim instalacijama i lokacijama;
- (d) izgradnja kapaciteta za sigurnost i razvoj (CBSD).

4. PODRUČJA INTERVENCIJE ZA GLOBALNE IZAZOVE

A. LJUDI

1. Zdravlje

- (a) Razvijanje ključnih elemenata djelotvornog i sveobuhvatnog zdravstvenog sustava koje je najbolje rješavati na nadnacionalnoj razini kako bi se osigurao pravedan pristup zdravstvenim uslugama te skrbilo za spolno i reproduktivno zdravlje i zajamčila s njim povezana prava;
- (b) jačanje globalnih inicijativa koje su ključne za univerzalno zdravstveno osiguranje putem globalnog vodstva u pristupu „zdravlje u svim politikama” s kontinuumom skrbi, uključujući promicanje zdravlja od prevencije do razdoblja nakon liječenja;
- (c) zahvaćanje pitanja globalne zdravstvene sigurnosti putem istraživanja i kontrole zaraznih bolesti, prenošenje znanja u proizvode i politike koji ciljaju teret bolesti koji se stalno mijenja (neprenosive bolesti, svi oblici neishranjenosti i ekološki faktori rizika) te oblikovanje globalnih tržišta radi poboljšanja pristupa osnovnim zdravstvenim proizvodima i uslugama zdravstvene skrbi, posebno u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja.

2. Obrazovanje

- (a) Promicanje zajedničkih globalnih napora za uključivo i pravedno kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje na svim razinama, među ostalim u hitnim i kriznim situacijama;
- (b) jačanje znanja, vještina i vrijednosti putem partnerstava i saveza za aktivno građanstvo i produktivnih, uključivih i otpornih društava;

- (c) podupiranje globalnog djelovanja na smanjenju svih dimenzija nejednakosti, kao što je razlika između djevojčica/žena i dječaka/muškaraca, kako bi se osiguralo da svi imaju jednake mogućnosti sudjelovati u ekonomskom i društvenom životu.

3. Žene i djeca

- (a) Predvođenje i podupiranje globalnih nastojanja, partnerstava i saveza za iskorjenjivanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama; to uključuje fizičke, seksualne, psihološke, ekonomske i druge oblike nasilja i diskriminacije, uključujući isključenost s kojom se žene suočavaju u raznim područjima javnog i privatnog života;
- (b) promicanje novih inicijativa za jačanje sustava zaštite djece u trećim zemljama, osiguravajući da su djeca zaštićena u svim područjima od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, među ostalim promicanjem prijelaza s pružanja skrbi u ustanovama na pružanje njege u zajednici.

4. Migracije i prisilno raseljavanje

- (a) Osiguranje da EU-a zadrži vodeću ulogu u oblikovanju globalnog programa za migracije i upravljanja prisilnim raseljavanjem u svim njegovim dimenzijama;
- (b) usmjeravanje globalnog i međuregionalnog dijaloga o politikama i podrška tom dijalogu, uključujući razmjenu i suradnju u području migracija i prisilnog raseljavanja;
- (c) podupiranje provedbe međunarodnih obveza i obveza EU-a u pogledu migracija i prisilnog raseljavanja, uključujući u sklopu Globalnog sporazuma o migraciji i Globalnog sporazuma o izbjeglicama;
- (d) poboljšanje globalne baze dokaza, među ostalim u pogledu migracija/razvoja, i pokretanje pilot-mjera usmjerenih na razvijanje inovativnih operativnih pristupa u području migracija i prisilnog raseljavanja.

5. Dostojanstven rad, socijalna zaštita i nejednakost

- (a) Oblikovanje globalnog programa i pružanje podrške inicijativama za integraciju snažnog stupa o jednakosti i socijalnoj pravdi u skladu s europskim vrijednostima;
- (b) pridonošenje globalnom programu o dostojanstvenom radu, posebno u globalnim lancima vrijednosti, kao i povećanje znanja o djelotvornim politikama zapošljavanja koje odgovaraju potrebama tržišta rada, uključujući strukovno obrazovanje i cjeloživotno učenje;
- (c) podupiranje globalnih inicijativa o univerzalnoj socijalnoj zaštiti koje slijede načela učinkovitosti, održivosti i jednakosti; uključujući potporu kako bi se riješio problem nejednakosti i osigurala socijalna kohezija;
- (d) nastavak istraživanja i razvoja na svjetskoj razini koji uz pomoć socijalnih inovacija jačaju socijalnu uključenost te se bave potrebama najranjivijih dijelova društva.

6. Kultura

- (a) Promicanje inicijativa za kulturnu raznolikost i međukulturni dijalog u svrhu miroljubivih međudruštvenih odnosa;

- (b) podupiranje kulture kao pokretača održivog društvenog i gospodarskog razvoja te jačanje suradnje kad je riječ o kulturnoj baštini.

B. PLANET

1. Osiguravanje zdravog okoliša i borba protiv klimatskih promjena

- (a) Jačanje globalnog upravljanja klimom i okolišem, provedba Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama, konvencija iz Rija i drugih multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša;
- (b) doprinošenje vanjskoj projekciji Unijinih politika okoliša i klimatskih promjena;
- (c) integracija ciljeva zaštite okoliša, klimatskih promjena i smanjenja rizika od katastrofa u politike, planove i ulaganja, uključujući putem poboljšanog znanja i informacija;
- (d) provedba međunarodnih inicijativa i inicijativa EU-a za promicanje prilagodbe na klimatske promjene, ublažavanje klimatskih promjena i promicanje razvoja s niskom razinom emisija otpornog na klimatske promjene, među ostalim provedbom nacionalno utvrđenih doprinosa (NDC) i strategija s niskim razinama emisija otpornih na klimatske promjene, smanjenje rizika od katastrofa, rješavanje problema uništavanja okoliša i zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti, promicanje očuvanja i održivog korištenja i upravljanja kopnenim i morskim ekosustavima i obnovljivim prirodnim resursima, uključujući zemljište, vodu, oceane, ribarstvo i šume, rješavanje problema krčenja šuma, degradacije tla, nezakonite sječe i nezakonite trgovine divljom faunom i florom, suzbijanje onečišćenja i osiguravanje zdravog okoliša, rješavanje klimatskih pitanja i pitanja zaštite okoliša, promicanje učinkovite uporabe resursa, održive potrošnje i proizvodnje te dobrog upravljanja kemikalijama i gospodarenja otpadom te podrška prijelazu na zelena kružna gospodarstva koja odlikuju otpornost na klimatske promjene i niske razine emisija.

2. Održiva energija

- (a) Podržavanje globalnih nastojanja, obveza, partnerstva i saveza, uključujući održive energetske tranzicije;
- (b) poticanje partnerskih vlada da usvoje politiku energetskega sektora i reforme tržišta kako bi se stvorilo povoljno okruženje za ulaganja i povećao pristup energetskega uslugama koje su cjenovno pristupačne, moderne, pouzdane i održive, uz snažnu usmjerenost na obnovljive izvore energije i energetskega učinkovitost;
- (c) istraživanje, utvrđivanje, stavljanje u prvi plan na svjetskoj razini i financijsko podupiranje održivih poslovnih modela s potencijalom proširivosti i primjenjivosti u drugim područjima koji se temelje na inovativnim i digitalnim tehnologijama i zasnovani su na inovativnom istraživanju, čime se osigurava veća učinkovitost, posebno decentraliziranih pristupa pružanju pristupa energiji korištenjem obnovljivih izvora energije, uključujući u područjima u kojima su lokalni tržišni kapaciteti ograničeni.

C. BLAGOSTANJE

1. Održiv i uključiv rast, pristojna radna mjesta i angažiranost privatnog sektora

- (a) Promicanje održivih privatnih ulaganja kroz inovativne mehanizme financiranja i podjelu rizika;
- (b) poboljšanje poslovnog okruženja i investicijske klime, podržavanje poboljšanog javno-privatnog dijaloga i izgradnje kapaciteta mikro, malih i srednjih poduzeća,
- (c) podupiranje Unijine trgovinske politike i sporazuma o trgovini i njihove provedbe; poboljšanje pristupa tržištima zemalja partnera te poticanje trgovine, ulaganja i poslovnih mogućnosti za poduzeća iz Unije, istovremeno uklanjajući prepreke pristupu tržištu i ulaganjima;
- (d) promicanje djelotvorne kombinacije politika kojima se podupiru ekonomska diversifikacija, dodavanje vrijednosti, regionalna integracija te održivo zeleno i plavo gospodarstvo;
- (e) olakšavanje pristupa digitalnim tehnologijama, uključujući promicanje pristupa financiranju i financijske uključenosti;
- (f) promicanje održive potrošnje i proizvodnje, kao i inovativnih tehnologija i praksi za niskougljično, resursno učinkovito i kružno gospodarstvo.

2. Sigurnost opskrbe hranom i ishrane

- (a) Podupiranje i usmjeravanje međunarodnih strategija, organizacija, mehanizama i aktera odgovornih za glavna globalna pitanja politike i okvire sigurnosti opskrbe hranom i ishrane;
- (b) poboljšanje globalnih javnih dobara u cilju okončanja gladi i pothranjenosti; alati poput Globalne mreže za krize povezane s hranom kako bi se povećao kapacitet za odgovor na krize u vezi s hranom i ishranom u kontekstu povezanosti humanitarnog djelovanja, razvoja i mira (drugim riječima, pomoć u mobiliziranju triju stupova resursa);
- (c) potvrđivanje središnje uloge koju sektor održive poljoprivrede, ribarstva i akvakulture ima na svjetskoj razini za povećanje sigurnosti opskrbe hranom, iskorjenjivanje siromaštva, stvaranje radnih mjesta, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih, otpornost i zdrave ekosustave;
- (d) osiguravanje inovacija putem međunarodnih istraživanja i jačanje globalnog znanja i stručnosti, posebno kad se odnose na prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje, na agrobiološku raznolikost, globalne i uključive vrijednosne lance, sigurnost opskrbe hranom, odgovorno ulaganje te upravljanje zemljištem i prirodnim resursima.

D. PARTNERSTVO

1. Jačanje uloge lokalnih vlasti kao aktera razvoja putem:

- (a) povećanja kapaciteta europskih i južnih mreža, platformi i saveza lokalnih vlasti kako bi se osigurao sadržajan i trajan politički dijalog u području razvoja te kako bi se promicalo demokratsko upravljanje, osobito putem teritorijalnog pristupa lokalnom razvoju;

- (b) sve veće interakcije s europskim građanima o razvojnim pitanjima (podizanje svijesti, razmjena znanja, uključivanje), posebno u pogledu ciljeva održivog razvoja, među ostalim u Uniji, zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatima.

2. Promicanje uključivih društava i dobrog ekonomskog upravljanja, uključujući pravednu i uključivu raspodjelu domaćih prihoda, transparentno upravljanje javnim financijama te djelotvornu i uključivu javnu potrošnju

PRILOG IV.
PODRUČJA INTERVENCIJE ZA DJELOVANJA ZA BRZI ODGOVOR

1. Djelovanja koja doprinose stabilnosti i sprječavanju sukoba u hitnim situacijama, krizama u nastajanju, krizama i razdobljima nakon kriza

Djelovanja za brzi odgovor iz članka 4. stavka 4. točke (a) osmišljena su za djelotvoran odgovor Unije na sljedeće izvanredne i nepredviđene situacije:

- (a) hitne situacije, krize, krize u nastajanju ili prirodne katastrofe;
- (b) situacije koje predstavljaju prijetnju demokraciji, javnom poretku, zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda ili sigurnosti i zaštiti pojedinaca, a posebno onih koji su izloženi rodno uvjetovanom nasilju u nestabilnim situacijama;
- (c) situacije koje mogu eskalirati u oružani sukob ili ozbiljno destabilizirati predmetne treće zemlje.

2. Djelovanja koja pridonose jačanju otpornosti i povezivanju humanitarne pomoći i razvojnih djelovanja

Djelovanja za brzi odgovor iz članka 4. stavka 4. točke (b) osmišljena su za djelotvorno jačanje otpornosti te povezivanje humanitarne pomoći i razvoja, što su pitanja koja se ne može brzo riješiti putem geografskih i tematskih programa.

Ta djelovanja mogu obuhvaćati sljedeće:

- (a) jačanje otpornosti podupiranjem pojedinaca, zajednica, institucija i zemalja kako bi se bolje pripremili na političke, gospodarske i društvene pritiske i šokove, prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem, sukobe i globalne prijetnje te kako bi ih lakše prevladali, prilagodili im se i od njih oporavili; uključujući jačanjem kapaciteta države da čak i pod znatnim pritiscima brzo izgradi, održava ili oporavi svoje ključne funkcije te postavi temelj socijalne i političke kohezije, te jačanjem kapaciteta društava, zajednica i pojedinaca da upravljaju mogućnostima i rizicima na miran i stabilan način i da izgrade, održavaju ili obnove život kad su suočeni s velikim pritiscima;
- (b) ublažavanje kratkoročnih negativnih učinaka koji proizlaze iz egzogenih šokova koji uzrokuju makroekonomske nestabilnosti, a u cilju zaštite socioekonomskih reformi i prioriteta javnih rashoda za društveno-gospodarski razvoj i smanjenje siromaštva;
- (c) kratkoročna obnova i izgradnja kako bi žrtve prirodnih katastrofa i katastrofa izazvanih ljudskim djelovanjem, sukoba i globalnih prijetnji imale korist od minimuma socijalno-gospodarske integracije i kako bi se u najkraćem roku stvorili uvjeti za nastavak razvoja na temelju dugoročnih ciljeva predmetnih zemalja i regija; to uključuje zadovoljavanje hitnih i neposrednih potreba koje proizlaze iz premještanja ljudi (izbjeglice, raseljene osobe i povratnici) nakon prirodnih katastrofa ili katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem; i
- (d) pomoć državi ili regiji da stvori mehanizme za kratkoročno sprječavanje katastrofa i za stanje pripravnosti, uključujući predviđanje i rano upozoravanje, s ciljem smanjenja posljedica katastrofa.

3. Djelovanja koja se odnose na potrebe i prioritete vanjske politike

Djelovanjima za brzi odgovor za potporu ciljevima iz članka 4. stavka 4. točke (c) poduprijet će se vanjska politika Unije u svim političkim, gospodarskim i sigurnosnim pitanjima. To će Uniji omogućiti da djeluje ako postoji hitan ili nezaobilazan vanjskopolitički interes ili prilika za ostvarivanje njezinih ciljeva koji zahtijevaju brzu reakciju i koje je teško riješiti na drugi način.

Ta djelovanja mogu obuhvaćati sljedeće:

- (a) potporu strategijama Unije za bilateralnu, regionalnu i međuregionalnu suradnju promicanjem dijaloga o politikama i razvojem kolektivnih pristupa i odgovora na izazove od svjetskog značaja, uključujući migraciju i sigurnosna pitanja te iskorištavanje ukazanih prilika;
- (b) potporu Unijinoj trgovinskoj politici i sporazumima o trgovini i njihovoj provedbi; te potporu za poboljšanje pristupa tržištima zemalja partnera te poticanje mogućnosti trgovine, ulaganja i poslovnih mogućnosti za poduzeća iz Unije, posebice MSP-ove, istovremeno uklanjajući prepreke za pristup tržištu i ulaganjima putem gospodarske diplomacije te poslovne i regulatorne suradnje;
- (c) doprinose provedbi međunarodne dimenzije unutarnjih politika Unije kao što su, među ostalim, okoliš, klimatske promjene, energetika, kao i suradnju u pogledu upravljanja oceanima;
- (d) poboljšanje općeg razumijevanja djelovanja i vidljivosti Unije i njezine uloge na svjetskoj sceni putem strateške komunikacije, javne diplomacije, kontakata na osobnoj razini, diplomacije u području kulture, suradnje u području obrazovanja i sveučilišne suradnje te aktivnosti upoznavanja s vrijednostima i interesima Unije.

Tim se djelovanjima provode inovativne politike ili inicijative, što odgovara trenutačnim ili novonastajućim kratkoročnim do srednjoročnim potrebama, mogućnostima i prioritetima, a prisutan je i potencijal da se buduća djelovanja u okviru geografskih ili tematskih programa bolje utemelje. Naglasak djelovanja bit će na produbljivanju Unijinih odnosa, dijaloga i izgradnji partnerstava i saveza s ključnim zemljama od strateškog interesa, osobito zemljama čija su gospodarstva u usponu i zemljama sa srednjim dohotkom, koje imaju sve važniju ulogu u svjetskim zbivanjima, globalnom upravljanju, vanjskoj politici, međunarodnom gospodarstvu i multilateralnim forumima.

PRILOG V.
PRIORITETNA PODRUČJA ZA OPERACIJE FONDA EFOR+ OBUHVAĆENE
JAMSTVOM ZA VANJSKO DJELOVANJE

Operacije fonda EFOR+ koje ispunjavaju uvjete za potporu iz Jamstva za vanjsko djelovanje posebno su usmjerene na sljedeća prioritetna područja:

- (a) osiguravanje financiranja i potpore razvoju privatnog i zadružnog sektora u skladu s uvjetima propisanim u članku 209. stavku 2. [Financijska uredba], s posebnim naglaskom na lokalnim poduzećima i mikro, malim i srednjim poduzećima, radi promicanja stvaranja pristojnih radnih mjesta i poticanja europskih poduzeća da pridonose svrsi EFOR-a plus;
- (b) uklanjanje uskih grla za privatna ulaganja osiguravanjem financijskih instrumenata koji mogu biti izraženi u lokalnoj valuti predmetne zemlje partnera, uključujući jamstva za prvi gubitak u portfelju, jamstva za projekte privatnog sektora poput kreditnih jamstava malim i srednjim poduzećima i jamstva za posebne rizike povezane s infrastrukturnim projektima te drugi rizični kapital;
- (c) poticanje financiranja iz privatnog sektora, s posebnim naglaskom na mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima, tako što će se uklanjati poteškoće i prepreke ulaganjima;
- (d) jačanje društveno-gospodarskog sektora i područjâ te povezane javne i privatne infrastrukture i održive povezivosti, uključujući održivu energiju iz obnovljivih izvora, gospodarenje vodom i otpadom, promet, informacijske i komunikacijske tehnologije, kao i okoliš, održivu uporabu prirodnih resursa, održivu poljoprivredu i plavo gospodarstvo, socijalnu infrastrukturu, zdravlje te ljudski kapital, a radi poboljšanja društveno-gospodarskog okruženja;
- (e) pridonnošenje klimatskom djelovanju te zaštiti okoliša i njegovu upravljanju;
- (f) doprinošenje promicanjem održivog razvoja radi uklanjanja konkretnih glavnih uzroka nezakonitih migracija, jačanje otpornosti domaćinskih i tranzitnih zajednica te pomaganje u održivoj reintegraciji migranata koji se vraćaju u svoje zemlje podrijetla, uz posebnu pozornost posvećenu jačanju vladavine prava, dobrom upravljanju i ljudskim pravima.

PRILOG VI.
UPRAVLJANJE FONDOM EFOR+

1. Struktura fonda EFOR+

1. EFOR+ sastoji se od regionalnih platformi za ulaganja uspostavljenih na temelju radnih metoda, postupaka i struktura postojećih vanjskih mehanizama Unije za mješovito financiranje, kojima se njihove operacije mješovitog financiranja mogu kombinirati s operacijama Jamstva za vanjsko djelovanje u okviru fonda EFOR+.
2. Upravljanje fondom EFOR+ osigurava Komisija.

2. Strateški odbor fonda EFOR+

1. Komisiju o upravljanju fondom EFOR+ savjetuje strateški odbor, osim u slučaju operacija koje obuhvaćaju politike proširenja EU-a i koje se financiraju iz instrumenta [IPA III.]; naime, one će imati vlastiti strateški odbor na temelju Okvirnog sporazuma o ulaganju za zapadni Balkan (WBIF).
2. Strateški odbor savjetuje Komisiju o strateškom usmjerenju i prioritetima za ulaganja iz Jamstva za vanjsko djelovanje u okviru fonda EFOR+ i doprinosi njihovoj usklađenosti s vodećim načelima i ciljevima Unijina vanjskog djelovanja, razvojne politike i europske politike susjedstva te s ciljevima iz članka 3. ove Uredbe i svrhom fonda EFOR+ utvrđenom u članku 26. Usto, strateški odbor podupire Komisiju u utvrđivanju ukupnih ciljeva ulaganja kad je riječ o uporabi Jamstva za vanjsko djelovanje za podupiranje operacija fonda EFOR+ i prati jesu li područja za ulaganje geografski i tematski diversificirana i jesu li odgovarajuća.
3. Strateški odbor podržava i opću koordinaciju, komplementarnost i usklađenost među regionalnim platformama za ulaganja, među trima stupovima Europskog plana ulaganja te između Europskog plana ulaganja i drugih aktivnosti Unije u području migracija i u pogledu provedbe Programa održivog razvoja do 2030., kao i s drugim programima iz ove Uredbe.
4. Strateški odbor sastoji se od predstavnika Komisije i Visokog predstavnika, svih država članica i Europske investicijske banke. Europski parlament ima status promatrača. Doprinositelji, prihvatljivi partneri, zemlje partneri, relevantne regionalne organizacije i drugi dionici mogu prema potrebi dobiti status promatrača. Prije uključivanja novih promatrača provodi se savjetovanje sa strateškim odborom. Strateškim odborom supredsjedaju Komisija i Visoki predstavnik.
5. Strateški odbor sastaje se najmanje dvaput godišnje i, kada je to moguće, donosi mišljenja konsenzusom. Predsjedatelj može organizirati dodatne sastanke u bilo kojem trenutku ili na zahtjev trećine članova odbora. Ako konsenzus nije moguće postići, primjenjuje se pravo glasa kako je dogovoreno na prvom sastanku strateškog odbora i utvrđeno njegovim poslovníkom. Tim pravom glasa uzima se u obzir izvor financiranja. U poslovniku se određuje okvir u pogledu uloge promatrača. Zapisnici i dnevni redovi sastanaka strateškog odbora javno se objavljuju nakon donošenja.
6. Komisija na godišnjoj osnovi izvješćuje strateški odbor o postignutom napretku u pogledu provedbe fonda EFOR+. Strateški odbor WBIF-a izvješćuje o ostvarenom napretku u provedbi jamstvenog instrumenta za regiju proširenja kako bi se nadopunilo prethodno navedeno izvješćivanje. Strateški odbor redovito organizira savjetovanje s relevantnim dionicima o strateškom usmjerenju i provedbi fonda EFOR+.

7. Iako postoje dva strateška odbora, za EFOR+ je potrebno imati jedinstveni i objedinjeni okvir za upravljanje rizicima.

3. Regionalni operativni odbori

Operativni odbori regionalnih investicijskih platformi pružaju potporu Komisiji na provedbenoj razini pri određivanju regionalnih i sektorskih investicijskih ciljeva te regionalnih, sektorskih i tematskih investicijskih područja te sastavljaju mišljenja o operacijama mješovitog financiranja i uporabi Jamstva za vanjsko djelovanje za podupiranje operacija fonda EFOR+.

PRILOG VII.
POPIS KLJUČNIH POKAZATELJA USPJEŠNOSTI

U skladu s ciljevima održivog razvoja, sljedeći popis ključnih pokazatelja uspješnosti koristi se kako bi se izmjerilo koliki dio u ostvarenju posebnih ciljeva Unije otpada na njezin vlastiti doprinos.

- (1) Ocjena vladavine prava
- (2) Udio stanovništva ispod granice siromaštva na međunarodnoj razini
- (3) Broj žena u reproduktivnoj dobi, djevojčica adolescentske dobi te djece mlađe od pet godina obuhvaćenih prehranbenim programima koje podupire EU
- (4) Broj djece u dobi od jedne godine u potpunosti cijepljene sredstvima EU-a
- (5) Broj učenika upisanih u osnovnoškolsko i/ili srednjoškolsko obrazovanje i osposobljavanje uz potporu EU-a
- (6) Emisije stakleničkih plinova (u kt ekvivalenta CO₂) koje su smanjene ili izbjegnute uz potporu EU-a
- (7) Područja morskih, kopnenih i slatkovodnih ekosustava koja su zaštićena i/ili kojima se upravlja na održiv način uz potporu EU-a
- (8) Ostvarena financijska poluga i multiplikacijski učinak
- (9) Pokazatelj političke stabilnosti i izostanka nasilja
- (10) Broj postupaka povezanih s praksama zemlje partnera u području trgovine, ulaganja i poslovanja odnosno postupaka kojima se promiče vanjska dimenzija unutarnjih politika EU-a, a na koje se utjecalo potporom EU-a

Svi se pokazatelji raščlanjuju po spolu kad je to potrebno.